

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*		
Projekt ustawy z dnia 14 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym.		
A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM		
1. Nazwa/imię i nazwisko** British American Tobacco Polska Trading Sp. z o.o.		
2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania** ul. Krakowiaków 48, 02-255 Warszawa		
3. Adres do korespondencji i adres e-mail ul. Krakowiaków 48, 02-255 Warszawa E-mail: marcin_wiktorowicz@bat.com		
B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM		
Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Marcin Wiktorowicz	
2		
3		
4		
5		
C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY		
Reprezentując firmę British American Tobacco Polska Trading Sp. z o.o., przekazujemy niniejszym nasze stanowisko do projektu z 14 czerwca 2017 ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym. British American Tobacco, poza produkcją i sprzedażą tradycyjnych wyrobów tytoniowych, w swojej strategii realizuje strategię rozwoju produktów innowacyjnych o potencjalnie mniejszym ryzyku dla zdrowia. W naszym globalnym portfolio innowacyjnych produktów tytoniowych i nikotynowych posiadamy zarówno kategorię papierosów elektronicznych jak i nowatorskich wyrobów tytoniowych. CZĘŚĆ 1 – PŁYNY DO PAPIEROSÓW ELEKTRONICZNYCH 1. <u>Informacje dotyczące rynku papierosów elektronicznych w Polsce</u> Charakterystyka produktu Płyny do papierosów elektronicznych są produktami całkowicie odmiennymi od wyrobów		

tytoniowych. Nie zawierają tytoniu, a często nawet nikotyny. Skład płynów w 98-100% stanowią składniki powszechnie dostępne, jak gliceryna, glikol propylenowy czy aromaty spożywcze. Nikotyna stanowi zaledwie od 0 do 2% płynu do papierosów elektronicznych.

Warto zaznaczyć, że na rynku dostępne są różne rodzaje płynów do papierosów elektronicznych, wśród nich można głównie wyróżnić następujące grupy.

- a. Gotowe płyny do papierosów elektronicznych (zarówno nikotynowe jak i beznikotynowe) – po zakupie można wlać do e-papierosa i od razu użytkować. Szacujemy, że stanowią one około 55%-60% całkowitego wolumenu płynów.
- b. Płyny do samodzielnego sporządzania, które przygotowuje się z komponentów zakupywanych osobno. Szacujemy, że stanowią one około 40%-45% całkowitego wolumenu rynku płynów. Wyróżnia się tutaj kilka głównych rodzajów, ze względu na oferowane w sprzedaży detalicznej składniki:
 - i. Bazy nikotynowe (zawierające przede wszystkim glikol, glicerynę, nikotynę, ale bez aromatów), które łączy się z zakupionymi osobno aromatami. Standardową proporcją mieszania jest 10 mililitrów bazy na 1 mililitr aromatu.
 - ii. Bazy z aromatami ale bez nikotyny do których dokupowany jest osobno płyn nikotynowy bez aromatu. Baza z aromatem sprzedawana jest często w buteleczkach 30 mililitrowych, ale napełnionych do 20 mililitrów i uzupełniania neutralnym smakowo płynem nikotynowym o pojemności 10 mililitrów.
 - iii. Wszystkie główne składniki osobno: Baza glicerynowa lub glikolowa (lub też czysty glikol propylenowy albo czysta gliceryna), do czego dokupowany jest osobno aromat oraz osobno płyn nikotynowy.

Użytkownicy i wielkość rynku

Według analizy EY przygotowanej w 2017 roku, liczba regularnych użytkowników e-papierosów wynosi w Polsce 361 tysięcy, a szacowany wolumen spożycia płynów do papierosów elektronicznych wyniósł w 2016 roku 234 tysięcy litrów. W związku z powyższym pragniemy zauważyć, że estymacje co do wielkości rynku przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji dołączonej do Ustawy są znacznie niższe. OSR przyjmuje roczną sprzedaż płynów do papierosów elektronicznych na poziomie 150 tysięcy litrów.

Jednocześnie podkreślamy, że rynek płynów do e-papierosów w Polsce jest stosunkowo niewielki i w żadnym aspekcie nie można go porównać z tradycyjnym rynkiem wyrobów tytoniowych. Wartość rynku płynów do papierosów elektronicznych stanowi mniej niż 1% wartości rynku zwykłych papierosów.

Rynek papierosów elektronicznych jest bardzo zróżnicowany i mocno rozdrobniony pod względem liczby przedsiębiorstw oraz liczby produktów. Rynek charakteryzuje brak ustabilizowanej struktury oraz niepewność, dotycząca ilości funkcjonujących podmiotów. Obowiązek rejestracji produktów wprowadzony *ustawą z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* nie jest respektowany przez wielu uczestników na rynku, o czym mogą świadczyć, m.in produkty nie spełniające wymogów ww. ustawy a tym samym unijnej dyrektywy, które w dalszym ciągu dostępne są zarówno w sklepach specjalistycznych jak i internetowych.

Specyfika i charakterystyka rynku płynów do papierosów elektronicznych w znaczącym stopniu wpłynie na koszt poboru akcyzy dla administracji skarbowej, kontrolę rynku i jednocześnie utrudni walkę z szarą strefą, która w naszej ocenie znacznie powiększy się w wyniku szokowego wzrostu cen produktów połączonego ze stosunkowo łatwymi możliwościami obejścia prawa wynikającymi ze specyfiki produktu.

Jednocześnie dla dużej części podmiotów działających na tym rynku, akcyza może okazać się barierą, która zmusi je do zakończenia działalności. Według danych z listu z Biura ds. Substancji Chemicznych z 5 kwietnia 2017:

- a. 101 przedsiębiorców zgłosiło tylko płyny
- b. 57 przedsiębiorstw zgłosiło tylko urządzenia
- c. 14 przedsiębiorstw zgłosiło zarówno płyny jak i urządzenia

W sumie, wszystkie wyżej wymienione grupy przedsiębiorców zgłosiły 7003 płyny i 925 urządzeń. Należy podkreślić, że na rynku jest prawdopodobnie więcej płynów, ponieważ zgłoszenia do Inspektora ds. Substancji Chemicznych wymagają jedynie płyny zawierające nikotynę. Na rynku są obecne płyny bez nikotyny oraz wiele beznikotynowych komponentów (tj. baz glicerynowych, glikolowych oraz aromatów) do tworzenia płynów przez użytkowników wg. własnych preferencji.

Projekt ustawy zakłada opodatkowanie również płynów nie zawierających nikotyny, w związku z czym tym większa jest luka w zakresie danych rynkowych oraz funkcjonujących na rynku podmiotów.

Wysoki poziom niepewności dotyczący polskiego rynku płynów do e-papierosów i jego reakcji na nowy podatek

W Ocenie Skutków Regulacji wyraźnie wybrzmiewa fakt, że rynek papierosów elektronicznych przeszedł głęboką transformację na skutek potrzeby dostosowania się do wymogów wynikających z ustawy wdrażającej unijną dyrektywę tytoniową i że mogła ona znacznie wpłynąć na poziom cen i wielkość popytu.

Powyższe powoduje, co projektodawca przyznaje w OSR, że w chwili obecnej ma dużą niepewność dotyczących aktualnej wielkości sprzedaży płynu i funkcjonujących na rynku podmiotów. Również długookresowy trend na rynku papierosów elektronicznych jest trudny do przewidzenia, na skutek trwającej właśnie transformacji tego rynku.

Poza powyższym OSR wskazuje, że istnieje duża niepewność związana z reakcją na nowy podatek przez rynek tj.

- a) Wprowadzenie nowych obciążeń fiskalnych może zmusić przedsiębiorców działających w branży płynów do papierosów elektronicznych do redukcji miejsc pracy.
- b) Wzrost cen ww. wyrobów spowodowany wprowadzeniem podatku może wpłynąć na ograniczenie liczby ich konsumentów oraz zmniejszenie legalnego rynku tych wyrobów.

W naszym przekonaniu, zmniejszenie legalnego rynku w wyniku wprowadzenia opodatkowania, będzie odbywać się poprzez przesuwanie się konsumpcji do szarej strefy.

Biorąc pod uwagę, niepewność dotyczącą wielkości rynku, panujących na nim trendów, reakcji przedsiębiorców i konsumentów na wprowadzenie podatku, bardzo istotne jest przyjęcie podejścia

ostrożnego.

Szereg obowiązków formalnych oraz technicznych związanych z wprowadzaniem podatku akcyzowego w połączeniu z wysoką stawką skłoni wielu przedsiębiorców do wyboru pomiędzy zaprzestaniem i zamknięciem swojej działalności, bądź przejściem do szarej strefy. Tylko racjonalna propozycja dotycząca stawki, połączona z szeregiem mechanizmów kontrolnych dla ochrony legalnego rynku pozwoli uniknąć negatywnych doświadczeń jakie spotkały inne kraje członkowskie, które podeszły do regulacji branży papierosów elektronicznych w sposób nieodpowiedzialny (przykład Włoch i Portugalii opisany dalej w niniejszym dokumencie).

2. Struktura cenowa rynku e- papierosów oraz wysoka elastyczność cenowa

Wpływ proponowanej stawki akcyzy, drastycznie wpłynie na ceny produktów dostępnych na rynku. Podkreślamy, że aż 40% dostępnych na polskim rynku płynów do e-papierosów jest sprzedawana w cenie około 0,30zł / 1ml. Ten segment obejmuje przede wszystkim płyny sporządzane przez konsumentów z komponentów takich jak bazy glikolowo-glicerynowe, aromaty itd. (opisane już wcześniej w niniejszym dokumencie). Szacujemy, że w sumie ok. 70% płynów oferowane jest w cenie do 1zł/1ml.

Przedział cenowy (efektywna cena płynu w zł / 1 mililitr)	Udział w wolumenie całego rynku płynów
Powyżej 1 zł	30%
Od 0,50 zł do 1 zł	30%
Poniżej 0,50 zł (najbardziej typowa cena to ok. 0,30 zł)	40%

Utrzymanie zaproponowanej w projekcie ustawy stawki na poziomie 0,70 zł / 1 ml (w sumie wraz z VAT obciążenie podatkowe zwiększy się o 0,86zł / 1ml) prowadzić będzie do drastycznych wzrostów cen tj. dla 40% konsumentów spowoduje wzrost ceny blisko czterokrotny. Typowa cena płynów w tym najtańszym segmencie (30 groszy/1 ml) wzrosłaby do prawie 1,20 zł, czyli o niemal 300%. Płyn w cenie 50 groszy za mililitr, po wprowadzeniu podatku o proponowanej w projekcie ustawy stawce, będzie już kosztował prawie 1,40 zł, a zatem prawie trzy razy więcej. Ceny płynów oferowanych obecnie po około 1 zł wzrosną niemal 2-krotnie.

Ze względu na poziom cen płaconych obecnie przez konsumentów za płyny, niemal każdy podatek będzie mocno odczuwalny, bo będzie znacznie podwyższał te ceny. Negatywna reakcja konsumentów na podwyżki cen wywołane podatkiem będą wzmocnione przez bardzo łatwy dostęp do gotowych płynów lub głównych komponentów płynów poza legalnym rynkiem. Przekroczenie przez ceny pewnych granicznych wartości istotnych z ekonomicznego lub psychologicznego punktu widzenia, prowadzi zazwyczaj do silnej negatywnej reakcji konsumentów polegającej na poszukiwaniu tańszych wyrobów oferowanych w szarej strefie.

Ekonometryczna analiza reakcji konsumentów e-papierosów na zmiany cen została przeprowadzona przez zespół ekonomistów z EY Polska. Poniżej przedstawiamy jej główne wnioski:

- a) Doświadczenia innych rynków e-papierosów (np. w USA – Minneapolis, czy Włochy) wskazują, że wprowadzenie wysokiej akcyzy na e-papierosy może doprowadzić do trwałego „zduszenia” rynku oficjalnego. Ponadto w sytuacji, w której płyny stają się znacznie droższe niż w sąsiednich jurysdykcjach, mogą one być stosunkowo łatwo zastępowane produktami spoza rynku oficjalnego.
- b) Dla polskiego rynku e-papierosów nie są dostępne dane, które by pozwoliły na wiarygodne oszacowanie elastyczności cenowej popytu na te produkty w Polsce (powodem jest to że nie ma dla polskiego rynku wystarczająco długich szeregów czasowych obejmujących okresy zmian cen). Z tego powodu przeprowadzenie symulacji dla polskiego rynku obecnie wymaga zastosowania elastyczności cenowych popytu oszacowanych dla innych rynków e-papierosów.
- c) W przypadku panelowego modelu ekonometrycznego, oszacowanego przez EY na podstawie danych rynkowych dla USA w ujęciu dynamicznym, długookresowa elastyczność cenowa popytu na e-papierosy wyniosła -0,9. Jest to wynik konserwatywny w stosunku do elastyczności oszacowanych w innych opracowaniach. Szacunki elastyczności cenowej popytu z innego rynku są ilustracją możliwej elastyczności w innych krajach. Na podstawie danych OECD przeciętne dochody gospodarstw domowych w USA są ponad 2 razy wyższe niż w Polsce. Można się spodziewać, że przeciętny polski konsument jest bardziej wrażliwy na cenę niż przeciętny konsument w Stanach Zjednoczonych. Podstawowe zasady ekonomii mówią, że elastyczność cenowa popytu nie jest stała lecz rośnie tym bardziej, im wyższa jest cena. Proponowany w Polsce podatek na płyny do e-papierosów spowoduje, że ceny płynów elektronicznych wzrosną ponad dwukrotnie, a dla znacznej części rynku nawet czterokrotnie. Nieuchronnie zwiększy to elastyczność cenową popytu z obecnego poziomu na znacznie wyższy. Wartość -0,9 jest potencjalnym punktem wyjścia w Polsce, ale rzeczywista elastyczność cenowa przy spodziewanym wzroście cen wymuszonym akcyzą, będzie znacznie wyższa.
- d) Biorąc pod uwagę niewielkie bariery ekspansji szarej strefy na rynku e-papierosów i wysoce prawdopodobną silniejszą reakcję konsumentów na duże zmiany cen (co potwierdzają wyniki badań, sugerujące kilka mniejszych zamiast jednej większej podwyżki cen), należy również uwzględnić możliwe dalsze wzmocnienie reakcji konsumentów przy wyższych stawkach podatku. Z tego względu, dodatkowo rozpatrzono elastyczności cenowe popytu uzyskane w innych badaniach (Stokłosa i in., 2016, Zheng i in., 2016) wynoszące odpowiednio -1,2 i -2,1.
- e) Wyniki przeprowadzonych symulacji wskazują na silny spadek oficjalnego rynku płynów w Polsce w odpowiedzi na potencjalne wprowadzenie podatku akcyzowego.
 - Akcyza 0,70 zł / 1 ml zmniejszy legalny rynek płynów od 53% do 82%.
 - Akcyza 0,20 zł / 1 ml zmniejszy legalny rynek płynów od 25% do 48%
 - Akcyza 0,10 zł / 1 ml zmniejszy legalny rynek płynów od 14% do 30%

Jest praktycznie pewne, że zmniejszenie legalnego rynku nastąpi w formie przesuwania się konsumpcji do szarej strefy. Dlatego ostrożne podejście, a nie bardzo wysoka stawka wprowadzona jednorazowo jest bardziej odpowiednie.

3. Poważne zagrożenie szarą strefą

Odnosząc się do ryzyka powstania szarej strefy płynów do papierosów elektronicznych warto

nawiązać do konsultacji społecznych dotyczących podatku akcyzowego na poziomie unijnym (https://ec.europa.eu/taxation_customs/consultations-get-involved/tax-consultations/public-consultation-excise-duties-applied-manufactured-tobacco_en).

W konsultacjach tych wzięło udział około 7,7 tys. podmiotów i osób z całej UE, w tym ponad 1,8 tys. z Polski.

Przytaczając tylko niektóre odpowiedzi z dokumentu podsumowującego konsultacje społeczne (https://circabc.europa.eu/sd/a/8cc03706-3d5b-4eb5-972d-16605d859f71/Statistics_Export_Tobacco_excise_Tobacco_final.pdf).

Na str. 13, blisko 50% respondentów z tych którzy odpowiedzieli na pytanie, oświadczyło że wprowadzenie podatków na elektroniczne papierosy w niektórych państwach członkowskich miało duży lub bardzo duży wpływ na wzrost "nieformalnego" handlu (sprzedaż online, zakupy transgraniczne itp.)

Na str. 20 respondenci są pytani: "Zakładając hipotetyczny wzrost ceny (spowodowany podatkiem) płynów używanych w elektronicznych papierosach o 20%, jaka byłoby prawdopodobieństwo, że typowy użytkownik papierosów elektronicznych kupiłby te produkty z nieformalnych źródeł (sprzedaż online, zakupy transgraniczne, itp.)": 90% osób, które odpowiedziały na to pytanie, uważa, że jest to prawdopodobne lub bardzo prawdopodobne. Prosimy zwrócić uwagę, że wzrost cen w Polsce w przypadku wprowadzenia akcyzy na proponowanym poziomie 0,70 zł /1 ml spowoduje wielokrotnie wyższy wzrost cen niż w powyższym pytaniu.

Na str. 23 widać podobne odpowiedzi przy rozważaniu 50-procentowego wzrostu cen z tytułu podatku.

Badanie przeprowadzone w ramach konsultacji na poziomie UE wskazuje na bardzo silny konsensus respondentów, że (i) konsumenci e-papierosów są wysoce wrażliwi na ceny; (ii) prawdopodobnie przejdą do unikania płacenia podatku poprzez zakupy na „nieformalnym rynku” nawet w przypadku 20-50% wzrostu cen spowodowanego podwyżkami podatków.

Specyfika produktu, jakim jest płyn do papierosów elektronicznych, zawiera ryzyko rozwoju szarej strefy i utrudnień w jej zwalczaniu przez odpowiednie służby i organy. Dowodem na to jest choćby ciągła dostępność płynów do papierosów elektronicznych w sprzedaży internetowej pomimo wyraźnego zakazu wprowadzonego ustawą z 22 lipca 2016 roku *o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (art. 7f w związku z art. 12c pkt 5 tejże Ustawy)*. Dostęp do głównych komponentów płynów do papierosów elektronicznych ze względu na ich powszechne używanie w wielu branżach np. spożywczej, jest bardzo łatwy.

Skład płynów w 98-100% stanowią składniki powszechnie dostępne, jak gliceryna, glikol propylenowy czy aromaty spożywcze. Są one używane powszechnie w branżach spożywczej, kosmetycznej, chemicznej, farmaceutycznej, a przez to są również łatwo i powszechnie dostępne.

Nikotyna stanowi zaledwie od 0 do 2%.

Łatwość rozwoju szarej strefy wynika też z niewielkiej objętości - pół litra może wystarczyć na roczną konsumpcję. Utrudni to wykrywanie produktów pochodzących z nielegalnej produkcji bądź przemytu. Wysokie jest zatem ryzyko masowego rozwoju szarej strefy.

Brak podatku na płyny do e-papierosów w zdecydowanej większości krajów UE oraz łatwy transport w ramach strefy Schengen będzie dodatkowo utrudniał skuteczną kontrolę i pobór podatku.

Podsumowując: po wprowadzeniu akcyzy, ochrona legalnego rynku przed nielegalną konkurencją będzie bardzo trudna. Dlatego ważne jest niedopuszczenie do powstania szarej strefy.

4. Niewystarczająca skuteczność egzekwowania przepisów dotyczących e-papierosów w Polsce

Rozważając możliwości skutecznej kontroli akcyzowej i ochrony legalnego rynku przed szarą strefą, należy wziąć pod uwagę dotychczasowe doświadczenia organów administracji publicznej oraz organów ochrony prawa w egzekwowaniu przepisów ustawy z 22 lipca 2016, szczególnie tych dotyczących wprowadzania produktów na rynek. Cały czas wprowadzane są bowiem na rynek e-papierosy w sposób nielegalny – tzn. w sposób niezgodny z obowiązującym prawem, a także produkty niezgodne z obowiązującym prawem.

Począwszy od 8 września 2016 w Polsce zaczęły obowiązywać przepisy znowelizowanej ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz. U. z 2017, poz. 957 t.j.), które wprowadziły szereg ograniczeń w dystrybucji papierosów elektronicznych oraz pojemników zapasowych. Wśród wskazanych znalazł się m.in.: zakaz sprzedaży na odległość przywołanych wyrobów. Znaczna część podmiotów obecnych na rynku nie zakończyła jednak sprzedaży internetowej papierosów elektronicznych i płynów do papierosów. Sklepy internetowe części firm zostały przekazane, w sposób mniej lub bardziej pozorny, partnerom handlowym z Czech, Słowacji czy nawet z Azji.

Pomimo, iż sprzedaż na rzecz konsumenta wskazanych powyżej wyrobów poprzez Internet stanowi przestępstwo powszechne, wskazane w treści ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2017, poz. 957 t.j.), do dnia składania niniejszego stanowiska ze wskazaną patologią i rażącym naruszeniem prawa, pomimo licznych apeli legalnie działających podmiotów - organom ochrony prawa nie udało się nic zrobić.

Badanie konsumenckie przeprowadzone w 2017 roku na zlecenie EY Polska przez 3D markę wskazało, że około 1/3 konsumentów w Polsce nadal kupuje płyny poprzez internet, mimo że jest to niezgodne z prawem. To już teraz jest poważny problem, a zachęta do zakupów tego typu wzrosła znacznie, jeśli ceny wzrosną z powodu wprowadzenia wysokiego podatku.

Sprzedaż w Internecie stanowi dalej jedno ze źródeł pozyskiwania przez konsumentów papierosów elektronicznych oraz płynów do papierosów elektronicznych, a co więcej po dniu 20 maja 2017, również produktów wprowadzanych do obrotu nielegalnie, w tym takich, które przez swoje właściwości techniczne lub brak oznaczeń są niezgodne zarówno z ustawodawstwem polskim jak i tak zwaną Dyrektywą Produktową (2014/40/UE), której celem było ustandaryzowanie techniczne i ustanowienie jednolitego poziomu ochrony zdrowia konsumentów przed skutkami używania m.in. papierosów elektronicznych.

Powyższe jednoznacznie wskazuje, iż objęcie tego segmentu rynku dóbr konsumenckich kolejną dużą zmianą regulacyjną w znaczący sposób obciąży tylko te podmioty, które działają legalnie – ponosząc do tej pory milionowe nakłady na zmiany w oferowanych przez siebie wyrobach: zarówno w ich produkcji, certyfikacji czy testach emisji wydzielanych substancji.

W naszej ocenie wprowadzenie podatku akcyzowego we wskazany przez Ustawodawcę sposób, czyli objęcie rynku pełnym modelem reżimu i zasad poboru tej daniny z jednocześnie narzuconą bardzo wysoką stawką i szeroko wskazanym przedmiotem opodatkowania w naszej ocenie przyniesie odwrotny skutek od zamierzonego przez projekt. Istnieje realne ryzyko, iż część przedsiębiorców i znaczna część konsumentów, kierując się kryterium cenowym, przeniesie transakcje dotyczące płynów do papierosów elektronicznych do szarej strefy. Działanie takie znacząco obniży zakładane wpływy z tytułu podatku akcyzowego od płynów do papierosów elektronicznych, a co więcej obniżyć

może również dotychczas osiągane wpływy z tytułu podatku od towarów i usług od tych wyrobów.

Z koncepcji wypracowanej przez Ustawodawcę należy w naszej ocenie dokonać wyboru części instytucji związanych z modelem kontroli i poboru podatku akcyzowego, a następnie implementować je w sposób adekwatny do objęcia rynku kontrolą produkcji, przemieszczania i sprzedaży. Umożliwi to organom skarbowym ocenę wielkości rynku, potwierdzi legalność wyrobów, a w późniejszym okresie umożliwi efektywny pobór daniny. Stopniowa implementacja podatku akcyzowego z założeniem jego poboru przez państwo dopiero po wprowadzeniu instytucji wynikających z ustawy o podatku akcyzowym w ocenie składającego zwiększy efektywność fiskalną tej instytucji oraz pomoże w zarządzaniu zjawiskami niepożądanymi, jakimi może być odpływ konsumentów i przedsiębiorców do szarej strefy.

5. Prace na poziomie UE

Jak wspomniano powyżej, na początku 2017 roku na poziomie UE odbyły się konsultacje społeczne dotyczące akcyzy.

Komisja Europejska jest wciąż w trakcie analizy otrzymanych danych. Podsumowanie wyników konsultacji społecznych będzie integralną częścią sprawozdania z oceny skutków regulacji, które ma zostać opublikowane w IV kwartale 2017 r.

Według naszej wiedzy, oficjalny pogląd jest taki, że ze względu na wciąż ograniczone informacje na temat rynku e-papierosów, trudno jest wyciągnąć wnioski dotyczące sposobu, w jaki rynek będzie się rozwijał i jaki wpływ na rynek miałyby opodatkowanie produktu. Dodatkowo duże znaczenie mają negatywne doświadczenia krajów takich jak Włochy czy Portugalia, oraz brak pozytywnych doświadczeń z innych krajów które wprowadziły akcyzę na e-papierosy. Powyższe powoduje, że Komisja Europejska prawdopodobnie odroczy decyzję o włączeniu e-papierosów do europejskiej dyrektywy akcyzowej do roku 2019, kiedy to wznowi prace bazując na większej ilości danych i lepszym rozumieniu rynku oraz jego reakcji na potencjalne opodatkowanie.

6. Doświadczenia krajów członkowskich – przykład Włoch i Portugalii

Ocena Skutków Regulacji dołączona do ustawy przytacza częściowe informacje na temat doświadczeń włoskie w zakresie opodatkowania płynów do e-papierosów. Skutkiem wprowadzenia w 2015 roku wysokiego podatku (0,38EUR / 1 ml płynu) był upadek ponad 2 tys. sklepów branżowych oraz utrata pracy przez ok. 5,5 tys. osób. Włoskie Ministerstwo Finansów z planowanych 86 milionów EURO zebrało w 2015 tylko 5 milionów a w 2016 tylko nieco ponad 3 milion euro. Podatek udaje się pobierać od mniej niż 5% konsumowanych we Włoszech płynów.

W tym też kontekście warto zaznaczyć, że biorąc pod uwagę różnicę w rozporządzalnym dochodzie, proponowane w Polsce opodatkowanie płynów byłoby znacznie bardziej dotkliwe dla Polaka niż 0,38 EUR dla Włocha (0,38 EUR / 1 mililitr to wysokość podatku od płynów we Włoszech). Średni rozporządzalny dochód roczny na osobę wynosi 18,6 tys. euro we Włoszech i ok. 6,9 tys. euro w Polsce, czyli włoski konsument jest ok. 2,7 razy zamożniejszy od polskiego. Innymi słowy, przeciętny Włoch jest w stanie ponieść 2,7 krotnie wyższe wydatki niż przeciętny Polak.

Warto sięgnąć również do doświadczeń Portugalii, gdzie wprowadzono wysoki podatek na płyny nikotynowe w wysokości 0,60 EUR/1 ml. Akcyza spowodowała tam drastyczny spadek wolumenu

legalnej sprzedaży - aż o ponad 90%. Wpływy z tytułu akcyzy wyniosły zaledwie 1,3 miliona euro w skali roku. W 2017 roku stawkę podatku zredukowano o połowę, do poziomu 0,30 EUR/1 ml.

Należy zatem podkreślić, że spośród krajów które wprowadziły akcyzę na płyny do e-papierosów dwa odniosły porażki. Spośród pozostałych krajów – nie jest znany przypadek, gdzie opodatkowanie przyniosło jakieś zauważalne korzyści. Jednocześnie ryzyko negatywnych implikacji w tych pozostałych krajach było ograniczone ze względu na nieznaczne rozmiary branż e-papierosowych. Tym bardziej, w naszym przekonaniu wprowadzenie akcyzy w Polsce powinno odbyć się w sposób bardzo ostrożny.

Uwagi do projektu Ustawy

1. Stawka akcyzy – wprowadzenie czasowo stawki 0 zł

Projekt nowelizacji ustawy akcyzowej przewiduje opodatkowanie płynu do e-papierosów stawką podatku akcyzowego w wysokości 0,70 zł za każdy mililitr. Utrzymanie tej stawki wprost prowadzić będzie do drastycznych wzrostów cen tj. dla 40% konsumentów wzrost ceny od 3 do 4 razy. Produkty obecnie sprzedawane w cenie około 1 zł podrożeją 2-krotnie.

Uwzględniając różnice w poziomie siły nabywczej, projektowana wysokość akcyzy na płyny do e-papierosów w wysokości 0,70zł / 1ml to niemal najwyższy poziom w Europie. Między innymi, jest wyższy niż szkodliwy poziom podatku wprowadzony we Włoszech.

W naszej ocenie już samo wprowadzenie regulacji akcyzowych regulujących system produkcji i obrotu płynami do e-papierosów zmieni istotnie kształt tego rynku. Wydaje się, że kluczowym z punktu widzenia objęcia opodatkowaniem e-papierosów jest zapewnienie skutecznych mechanizmów kontroli nad tym rynkiem. Z tego względu, postulujemy, aby w początkowym okresie wejścia w życie regulacji akcyzowych kontrolujących ten rynek ustalić stawkę podatku akcyzowego dla płynu do e-papierosów w wysokości 0 zł.

Naszym zdaniem wprowadzenie innego niż 0 zł, poziomu opodatkowania akcyzą płynu do e-papierosów już na początku obowiązywania nowych regulacji prawnych przyniesie skutek odwrotny od zamierzonego polegający na wycofaniu się jeszcze większej liczby podmiotów z legalnego rynku tych wyrobów i przeniesieniu ich działalności do szarej strefy. Taka sytuacja wpłynęłaby bardzo niekorzystnie na konkurencję na rynku e-papierosów, gdzie podmioty prowadzące legalną działalność, wypełniające szereg wymogów akcyzowych i uiszczające podatek akcyzowy musiałyby konkurować z podmiotami z szarej strefy, które nie ponosiłyby kosztów systemu podatku akcyzowego oraz kosztów akcyzy. Jeżeli taka sytuacja w rzeczywistości by wystąpiła, to należy podkreślić, że dużo trudniejszym będzie później nakłonienie podmiotów działających w szarej strefie do zaniechania tej działalności i rozpoczęcia działalności zgodnej z prawem.

Dużo efektywniejszym rozwiązaniem jest stopniowe regulowanie rynku płynów do e-papierosów poprzez początkowe zapewnienie właściwej kontroli akcyzowej nad importem, produkcją i dystrybucją tych wyrobów, bez ich efektywnego opodatkowania. Natomiast, efektywne opodatkowanie akcyzą płynów do e-papierosów (stawką inną niż 0 zł) powinno wejść w życie po przystosowaniu się przedsiębiorców do wypełniania nowych wymogów prawnych oraz zapewnieniu kontroli nad rynkiem tych wyrobów. Wydaje się, że wprowadzenie efektywnego opodatkowania akcyzą mogłoby nastąpić od 1 stycznia 2019 r.

Samo rozwiązanie przewidujące opodatkowanie wyrobów stawką 0 zł nie powinno budzić wątpliwości na gruncie ustawy akcyzowej, gdyż jest już stosowane w przypadku części wyrobów energetycznych przeznaczonych na inne cele nie napędowe lub opałowe. W przypadku tych wyrobów energetycznych celem ustawodawcy było właśnie zapewnienie właściwej kontroli nad obrotem tymi wyrobami. Takie rozwiązanie prawne powinno być właściwe również dla płynu do e-papierosów.

Mechanizmy kontroli akcyzowej połączonej ze stawką zerowej wprowadziła Chorwacja.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej argumenty dotyczące:

charakterystyki rynku; jego rozdrobnienia; cenotwórczej roli podatku akcyzowego; automatycznego drastycznego wzrostu cen na płyny do e-papierosów; ryzyko powstania szarej strefy i zmniejszenia się legalnego rynku nawet o ponad 80%; słabej egzekucji przepisów wprowadzonych *Ustawą z dnia 22 lipca 2016 r.*,

proponujemy wprowadzenie stawki 0 zł / 1 ml, jako stawki początkowej.

2. Opodatkowanie tylko płynów zawierających nikotynę oraz definicja płynu do papierosów elektronicznych

Projekt ustawy zakłada objęcie obowiązkiem akcyzowym wszystkich rodzajów płynów, tj. również płynów nie zawierających nikotyny. W tym zakresie brak jest całkowicie danych rynkowych oraz danych dotyczących podmiotów, które zajmują się produkcją i importem płynów oraz komponentami nie zawierających nikotyny, ponieważ tego typu produkty nie są objęte obowiązkiem zgłoszenia do Inspektora ds. Substancji Chemicznych. Wymogi te dotyczą jedynie płynów zawierających nikotynę.

Należy podkreślić, że większość Państw Unii Europejskiej wprowadziła opodatkowanie tylko płynów z nikotyną. Objęcie opodatkowaniem płynów beznikotynowych jest naszym zdaniem niezasadne, gdyż ze względu na skład tych płynów niezwykle trudno będzie je objąć efektywną kontrolą.

Biorąc pod uwagę, że na rynku istnieje segment komponentów nie zawierających nikotyny (glikol, gliceryna, aromaty spożywcze, itp) nie będzie możliwości jasnego rozgraniczenia, które z tych produktów mają być opodatkowane, a które nie (praktyczne przykłady: np. gliceryna zakupiona w aptece jest taka sama jak gliceryna używana do e-papierosów; aromat zapachowy opisany jako aromat do celów spożywczych i cukierniczych, mogą być takie same jak aromaty do e-papierosów, a tylko te byłyby objęte akcyzą). Glikol i gliceryna stanowią produkty ogólnodostępne wykorzystywane w różnych branżach przemysłu. Z punktu widzenia służb fiskalnych, praktycznie niemożliwe byłoby odróżnienie mieszaniny chemicznej którą należy uznać za płyn do e-papierosów od innej mieszaniny o takim samym składzie używanej lub przeznaczonej do innych celów. Objęcie wszystkich płynów do papierosów elektronicznych akcyzą w naszym przekonaniu stanowiłoby zachętę dla nieuczciwych podmiotów do dużej swobody w opisywaniu przeznaczenia tychże mieszanin i komponentów aby obejść regulacje. Prawdopodobne są też spory pomiędzy przedsiębiorcami, a organami podatkowymi co do tego czy dany produkt stanowi beznikotynowy płyn do e-papierosów.

Zakładamy, że na kanwie tych sporów wyklaruje się orzecznictwo sądowe, które będzie wykorzystywane przez podmioty z szarej strefy (podobna sytuacja miała miejsce w przypadku opodatkowania akcyzą suszu tytoniowego i kilkakrotnie zmienianej definicji suszu). Suszu tytoniowy był początkowo, zanim nie zostały wprowadzone odpowiednie zapisy, sprzedawany jako wyściółka dla zwierząt hodowlanych, materiał do kompostowania i nawożenia itp. Przy czym, o ile w przypadku

suszu udało się znaleźć skuteczne rozwiązanie, ponieważ tytoń jest łatwy do zidentyfikowania, o tyle w przypadków płynów do e-papierosów i ich składnikach chodzi o tysiące różnych substancji o różnych charakterystykach.

Mając na uwadze, że kontrola beznikotynowych płynów do e-papierosów będzie bardzo utrudniona, organy kontrolujące będą angażowały się w nieefektywne działania.

Opodatkowanie wyłącznie płynów zawierających nikotynę pozwoli wyznaczyć jasne kryteria pomiędzy tym co jest i powinno być objęte akcyzą a co nie, zmniejszając ryzyko powstania szarej strefy w tym zakresie.

Zapobiegnięcie rozrastaniu się szarej strefy na rynku e-papierosów polegającej na wykorzystywaniu baz beznikotynowych służących do produkcji płynów nikotynowych można zapobiec poprzez objęcie sankcyjną stawką akcyzy sprzedaży płynów zawierających nikotynę (czy też czystej nikotyny) w ilości przewyższającej ilość przewidzianą w ustawie o ochronie zdrowia (a więc ilości 20mg/ml). Aby rozwiązanie to było efektywne proponujemy również w użytej definicji usunąć sformułowanie „roztwór”, a zastąpić go sformułowaniem „mieszanina chemiczna”. Użycie pojęcia „mieszanina chemiczna” ma na celu objęcie opodatkowaniem akcyzą wszystkich produktów zawierających nikotynę w tym również np. past nikotynowych, które mogą być wykorzystywane do stworzenia płynów nikotynowych.

Oprócz powyższej propozycji proponujemy dalsze doprecyzowanie pojęcia „płynu do papierosów elektronicznych”.

Obecnie projektowany art. 2 ust. 1 pkt 35 ustawy akcyzowej wskazuje, że za płyn do papierosów elektronicznych należy uznać roztwór (tak jak wskazywaliśmy proponujemy zastąpić to pojęcie sformułowaniem „mieszanina chemiczna”) „*wykorzystywany w papierosach elektronicznych* (..).

Brzmienie tego przepisu budzi pewne wątpliwości na gruncie systemowym. Ustawa akcyzowa bowiem posługuje się przede wszystkim kryterium przeznaczenia wyrobów, tj. faktyczny cel jakiemu dane wyroby służą. Ma to miejsce przede wszystkim w kontekście wyrobów energetycznych, w tym w szczególności tak istotnych dla systemu definicji „paliw silnikowych” (art. 86 ust. 2 ustawy akcyzowej) oraz „paliw opałowych” (art. 86 ust. 3 ustawy akcyzowej).

Kryterium przeznaczenia jest w naszej opinii węższe niż zaproponowana przez ustawodawcę przesłanka „wykorzystania w”, która to może być potencjalnie rozumiana jako konieczność uznania za płyn do papierosów każdego rodzaju wyrobu z nikotyną, który może potencjalnie może być wykorzystany w papierosach elektronicznych.

Brak jasności co do kryteriów kwalifikowania wyrobów jako płynów e-papierosów wskazanych wyżej, niewątpliwie skutkować może negatywnymi reperkusjami dla gospodarki. W celu ich uniknięcia proponujemy zmianę brzmienia przepisu w ten sposób by wyraźnie wskazywał on na kryterium przeznaczenia.

Proponujemy aby przepis art. 2 ust. 1 pkt 35 brzmiał następująco: *„płyn do papierosów elektronicznych – mieszanina chemiczna zawierająca nikotynę, przeznaczona do wykorzystania w papierosach elektronicznych.”*

3. Przepisy przejściowe dla płynu do e-papierosów znajdującego się na rynku detalicznym przed 1 stycznia 2018 r.

(i)

Proponowany projekt przewiduje wejście w życie całości regulacji w dniu 1 stycznia 2018 r., nie przewidując żadnych przepisów przejściowych.

Brak przepisów przejściowych oznacza, że z dniem 1 stycznia 2018 r. wejdzie w życie system składów podatkowych, a płyn do e-papierosów znajdujący się na rynku nie będzie mógł być przedmiotem legalnego obrotu, ze względu na wyłączenie możliwości oferowania w sprzedaży detalicznej wyrobów akcyzowych nieoznaczonych znakami akcyzy. Oznacza to również, że w przypadku płynu do e-papierosów z dniem 1 stycznia 2018 r. wystąpi konieczność uiszczenia należnego podatku akcyzowego, w związku z tym że znajdzie się on wtedy poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy.

W świetle przedstawionych powyżej dotkliwych konsekwencji, w naszej opinii niezbędne jest wprowadzenie przepisów przejściowych, umożliwiających obrót płynem do e-papierosów już znajdującego się na rynku bez konieczności nałożenia znaków akcyzy i zapłaty podatku. Dodatkowo niezbędne są przepisy przejściowe dla dostosowania działalności przedsiębiorców do nowych regulacji akcyzowych (w szczególności czas na uzyskanie zezwoleń na prowadzenie składów podatkowych).

(ii)

Mając na uwadze powyższe, z naszej strony postulujemy wprowadzenie następujących okresów przejściowych:

- okres jednego miesiąca od wejścia w życie ustawy na złożenie wniosku o prowadzenie składu podatkowego,
- okres 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy na uzyskanie zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego,
- okres 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy na pozyskanie znaków akcyzy i rozpoczęcie oznaczania płynów do e-papierosów znakami akcyzy,
- okres 6 miesięcy od terminu w którym należy rozpocząć oznaczanie płynów znakami akcyzy na wyprzedaż zapasów płynów nieoznaczonych znakami akcyzy.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz aby uniknąć chaosu na rynku, akcyza powinna być efektywnie naliczana dopiero, kiedy płyny do e-papierosów będą musiały i w praktyce mogły być oznaczone znakami akcyzy tj. 1 kwietnia 2018 r. Natomiast płyny do e-papierosów wprowadzone do obrotu przed 1 kwietnia 2018 r. będą sprzedawane konsumentom bez akcyzy i znaków akcyzy do końca września 2018 r. Jeżeli to nie nastąpi wszystkie takie płyny do e-papierosów znajdujące się na rynku powinny być oznaczone legalizacyjnymi znakami akcyzy.

Powyższe rozwiązania prawne umożliwią przystosowanie działalności podmiotów do wypełniania obowiązków akcyzowych oraz umożliwią wyprzedaż zapasów płynów do e-papierosów nieoznaczonych znakami akcyzy a także umożliwią legalizację płynów, które pozostaną na rynku po upływie okresów przejściowych.

4. Zmniejszenie limitów dla nabyć wewnątrzwspólnotowych i importu płynu do e-papierosów

W projekcie przewidziane zostały limity ilości płynu do e-papierosów, do których osoby prywatne

mogą je nabywać spoza granic kraju bez konieczności zapłaty akcyzy, w sytuacji gdy czynią to na własny użytek i bez przeznaczenia nabytych płynów do celów handlowych.

Zgodnie z proponowanym nowym art. 34 ust. 3b na przeznaczenie handlowe nabycia wewnątrzwspólnotowego wskazuje w szczególności nabycie płynu do e-papierosów w ilości przekraczającej 200 ml. Natomiast w przypadku importu zgodnie z normą określoną w przepisie art. 36 ust. 1 pkt 5 zwolnieniu będą podlegać przywożone w bagażu osobistym podróżnego który ukończył 17 lat następujące ilości płynu do e-papierosów:

- 50 ml - w przypadku podróży w transporcie lotniczym lub morskim;
- 10 ml - w przypadku podróży w transporcie innymi niż lotniczy lub morski

W naszej opinii zaproponowane limity w przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego oraz importu w transporcie lotniczym lub morskim są zdecydowanie zbyt wysokie. Spółka pragnie wskazać, że obecnie na rynku oferowane są co do zasady (płyny nikotynowe) opakowania zawierające 10 ml płynu do e-papierosów, co w kontekście zaproponowanych limitów oznacza możliwość zakupu bez akcyzy z innych państw UE aż 20 opakowań (5 w przypadku nabyć spoza UE). Ilość ta jest znacznie za wysoka (20 opakowań jednostkowych płynów może zaspokajać potrzeby konsumenta nawet przez dłużej niż kwartał). W konsekwencji konsumenci mogą być bardziej skłonni do nabywania tańszych, bo bez akcyzy, wyrobów spoza Polski. To zaś z kolei skutkować będzie zmniejszaniem się rynku krajowego, a co za tym idzie - dochodów budżetu Państwa.

W świetle powyższych uwag zdaniem Spółki niezbędne jest obniżenie proponowanych limitów. BAT proponuje by limity te wynosiły odpowiednio 50 ml (dla nabycia wewnątrzwspólnotowego) oraz 20 ml (dla importu transportem lotniczym lub morskim).

W takiej sytuacji ewentualna korzyść konsumentów z nieuwzględniającej akcyzy ceny nie będzie równoważyć kosztów ewentualnego transportu, a zatem nie będzie gospodarczego uzasadnienia dla nabywania relatywnie małych ilości płynu do e-papierosów poza granicami kraju.

Dodatkowo postulujemy, aby z powyższego rozwiązania mogły skorzystać dopiero osoby powyżej 18 roku życia. Jest to uzasadnione tym, że użytkownikami e-papierosów nie powinny być osoby niepełnoletnie. Również sama ustawa o ochronie stawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych zabrania udostępniania papierosów elektronicznych oraz pojemników zapasowych osobom do lat 18.

5. Zapłata akcyzy z tytułu wyprowadzenia płynów ze składu podatkowego

Tak jak wskazywaliśmy wcześniej, w początkowym okresie obowiązywania regulacji akcyzowych postulujemy objęcie płynu do e-papierosów opodatkowaniem z zastosowaniem stawki 0 zł. Jednakże, mając na uwadze, że w przyszłości będzie efektywne opodatkowanie e-papierosów należy w treści projektowanych regulacji prawnych doprecyzować kwestię płatności akcyzy.

Projektowane przepisy nie przewidują żadnych szczegółowych regulacji dotyczących zasad i terminów zapłaty akcyzy, jak i deklaracji akcyzowych. Jednocześnie w związku z objęciem płynów instytucją składów podatkowych podatnicy akcyzy od płynów będą musieli nie tylko składać miesięczne deklaracje akcyzowe do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu za który składana jest deklaracja akcyzowa ale również będą zobowiązani do uiszczania wpłat dziennych akcyzy na zasadach analogicznych jak w przypadku tradycyjnych wyrobów tytoniowych czy olejów smarowych.

W naszej opinii biorąc pod uwagę ograniczoną wysokość planowanych wpływów do budżetu

państwa z tytułu akcyzy od płynów do e-papierosów, nieuzasadniony jest obowiązek uiszczania wpłat dziennych przez podatników akcyzy prowadzących składy podatkowego na płyny do papierosów elektronicznych.

Jak rozumiemy, z dotychczasowej praktyki, wpłatyienne wymagane są tam gdzie wpłaty do budżetu państwa w sposób istotny wpływają na dochody Państwa. W przypadku akcyzy od e-papierosów wpływy te będą marginalne w porównaniu do tradycyjnych wyrobów akcyzowych.

7. Obowiązek nabywania wewnątrzwspólnotowego płynu do e-papierosów za pośrednictwem przedstawiciela podatkowego

Proponowane przepisy nowelizacji ustawy akcyzowej nie przewidują szczególnych zasad rozliczania nabycia wewnątrzwspólnotowego płynu do e-papierosów przez konsumentów. Oznacza to, że po przekroczeniu limitów do których obowiązuje zwolnienie z akcyzy, o którym Spółka pisała powyżej, osoby fizyczne będą *de facto* zobowiązane do wypełniania wymogów związanych z dokonywaniem nabycia wewnątrzwspólnotowego tych wyrobów.

Fakt, że do wypełniania tych obowiązków będą zobowiązani konsumenci rzutował będzie z kolei na powstanie konieczności kontroli tych obowiązków ze strony organów podatkowych/kontroli celno-skarbowej. Egzekwowanie obowiązków akcyzowych ze strony osób fizycznych wymagało będzie z kolei skierowania do tego celu sił Krajowej Administracji Skarbowej, co budzi poważne wątpliwości w kontekście realnej efektywności poboru należnego od nich podatku akcyzowego od płynu do e-papierosów.

W naszej opinii dla usprawnienia poboru podatku w przypadku nabyć wewnątrzwspólnotowych przez osoby fizyczne nabywające je do celów prywatnych, zasadne będzie zastosowanie instytucji przedstawiciela podatkowego, określonej w art. 79-81 ustawy akcyzowej. Jak wskazuje praktyka, rozliczanie przez przedstawicieli podatkowych nabyć wewnątrzwspólnotowych wyrobów z załącznika nr 2 do ustawy akcyzowej, takich jak w szczególności wyroby energetyczne, zdało swój egzamin. Nie ma też żadnych ograniczeń na dokonanie rozszerzenia zastosowania instytucji przedstawiciela podatkowego na wyroby znajdujące się poza załącznikiem nr 2 do ustawy.

8. Doprecyzowanie definicji produkcji płynu do e-papierosów

(i)

Zaproponowana przez ustawodawcę w nowym art. 99b ust. 1 ustawy akcyzowej definicja produkcji płynu do e-papierosów wskazuje, iż za czynności produkcyjne należy uznawać „wytwarzanie”, „pakowanie” oraz „rozlew”. Definicja ta wyraźnie oparta jest na analogicznej definicji produkcji wyrobów tytoniowych określonej w art. 99 ust. 1 ustawy akcyzowej, odpowiednio dostosowanej do ciekłej formy wyrobu akcyzowego jakim jest płyn do e-papierosów („rozlew” zamiast „pakowania”).

Wskazane wyżej czynności produkcyjne dotyczące płynu do e-papierosów, będą (z pewnymi wyjątkami) musiały być dokonywane w kraju w ramach działalności w formie składu podatkowego, co wiązać się będzie z koniecznością uzyskania zezwolenia oraz poddania się kontroli celno-skarbowej. Ta konieczność jest naszym zdaniem jak najbardziej uzasadniona na gruncie systemowym i nie budzi ona większych wątpliwości.

Należy jednak zaznaczyć, iż niektóre podmioty, które *de facto* będą zajmować się wyłącznie magazynowaniem płynu do e-papierosów, mogą wykorzystywać szeroką definicję produkcji do omijania obowiązku określonego w nowym art. 48 ust. 3 pkt 1a ustawy akcyzowej, tj. konieczności magazynowania w ciągu roku płynu do e-papierosów o minimalnej akcyzie w wysokości 7 mln zł.

Mianowicie, dokonując jedynie konfekcjonowania płynu do e-papierosów, bez innych czynności produkcyjnych, podmioty tego typu nie będą zobowiązane do wypełniania warunku określonego poziomem obrotów a w efekcie określonego poziomu zabezpieczenia akcyzowego. W takiej bowiem sytuacji konfekcjonowanie będzie można uznać za rozlew i brak będzie obowiązku spełnienia minimalnego obrotu oraz związanego z tym poziomu zabezpieczenia akcyzowego.

Problem omijania warunku określonego w art. 48 ust. 3 pkt 1a ustawy akcyzowej można rozwiązać zdaniem Spółki poprzez doprecyzowanie pojęcia rozlewu wskazanego w proponowanym art. 99b ust. 1 ustawy, poprzez wskazanie że za rozlew nie można uznać tylko i wyłącznie prostych czynności mających na celu przygotowanie płynu do e-papierosów do wyprowadzenia poza procedurę zawieszenia poboru akcyzy.

Alternatywnym rozwiązaniem problemu omijania wymogu z art. 48 ust. 3 pkt 1a mogłoby być nałożenie na podmioty produkujące płyn do e-papierosów warunków, by składane przez nie zabezpieczenie generalne zostało określone zgodnie z wymogami ogólnymi, ale z kwotą minimalną - jak ma to miejsce obecnie w przypadku zabezpieczeń składanych przez pośredniczące podmioty tytoniowe obowiązane do składania zabezpieczenia w kwocie nie niższej niż 2 mln zł.

(ii)

Dodatkowo proponujemy, dodanie ustępu wskazującego, że produkcją płynu do e-papierosów jest również jego wytwarzanie przez konsumenta w innym celu niż do użytku własnego (per analogiam obecnie obowiązujący art. 99 ust. 1a ustawy akcyzowej)

Rozwiązanie to ma na celu objęcie regulacjami akcyzowymi wszelkich przypadków wytwarzania płynów do e-papierosów w celu komercyjnym, w tym również przez ich konsumentów. Podobne rozwiązanie funkcjonuje w art. 99 ust. 1 ustawy akcyzowej w zakresie produkcji papierosów przez konsumentów.

9. Doprecyzowanie przepisu dotyczącego zastosowania sankcyjnej stawki akcyzy dla płynu do e-papierosów

(i)

Zgodnie z nowym art. 99b ust. 4 ustawy akcyzowej, w przypadku produkcji niezgodnej z art. 47 ustawy akcyzowej, stawka akcyzy na płyn do papierosów elektronicznych wynosi 1,4 zł za każdy mililitr. Oznacza to dwukrotność obecnie proponowanej stawki podstawowej wynoszącej 0,7 zł za 1 ml. Choć z naszej strony postulujemy w początkowym okresie obowiązywania tych regulacji prawnych wprowadzenie opodatkowania podstawową stawką akcyzy 0 zł, to nie wyklucza to możliwości równoległego obowiązywania stawki sankcyjnej.

Naszym zdaniem sam zamysł wprowadzania stawki sankcyjnej należy ocenić jak najbardziej pozytywnie. Niewątpliwie potencjalne opodatkowanie sankcyjną stawką akcyzy obok sankcji karnoskarbowych może przyczynić się do zmniejszenia ryzyka prowadzenia produkcji poza składami

podatkowymi, a więc i poza obszarem objętym efektywną kontrolą celno-skarbową.

Niemniej jednak w naszej opinii ograniczenie zastosowania sankcyjnej stawki akcyzy wyłącznie do sytuacji naruszenia przepisów dotyczących produkcji jest niewystarczające. W przypadku płynu do e-papierosów istnieje bowiem istotne ryzyko występowania naruszeń przepisów dotyczących zasad dokonywania nabyć wewnątrzwspólnotowy oraz importu. Przy pozostawieniu projektu w obecnym kształcie naruszenia te na gruncie ustawy akcyzowej nie będą pociągać za sobą realnej sankcji w postaci konieczności zapłaty wyższej stawki podatku akcyzowego. Biorąc pod uwagę realne problemy z realizacją sankcji karnoskarbowych, brak podwyższonej stawki akcyzy oznaczać będzie że w dalszym ciągu obowiązki związane z dokonywaniem nabyć wewnątrzwspólnotowych i importu nie będą realnie realizowane.

Z tego też powodu proponujemy by sankcyjną stawką akcyzy objąć również przypadki naruszenia przepisów dotyczących nabyć wewnątrzwspólnotowych i importu, w tym w szczególności obowiązków określonych dla nabyć wewnątrzwspólnotowych w art. 78 i nn. ustawy akcyzowej (efektywne zastosowanie tych sankcji w przypadku dokonywania nabycia wewnątrzwspólnotowego i importu miałyby w praktyce zastosowanie dopiero od momentu objęcia opodatkowaniem płynów do e-papierosów stawką akcyzy inną niż 0 zł).

(ii)

Oprócz powyższego, nie jest dla nas zrozumiały zabieg ustawodawcy dotyczący określenia sankcyjnej stawki dla płynu do e-papierosów w kwocie 1,4 zł za 1 ml podczas gdy w przypadku wyrobów nowatorskich sankcyjna stawka zgodnie z proponowanym art. 99c ust. 4 ustawy wyniesie 141,29 zł za każdym kilogram i 31,41% trzykrotności średniej ważonej ceny detalicznej sprzedaży tytoniu do palenia. Brak powiązania stawki sankcyjnej z docelową stawką podstawową oraz łagodniejsze opodatkowanie naruszeń w przypadku płynu do e-papierosów niż ma to miejsce w przypadku wyrobów nowatorskich, jest w naszej opinii niespójne oraz budzi wątpliwości w kontekście realizacji celu ustawodawcy, jakim jest zniechęcenie podmiotów do naruszania przepisów akcyzowych.

Mając powyższe na uwadze, proponujemy by sankcyjna stawka określona w art. 99b ust. 4 była bezpośrednio powiązana z stawką podstawową, poprzez określenie jej jako wielokrotności stawki podstawowej. Jednocześnie dla zachowania spójności regulacji, proponujemy by wynosiła ona każdorazowo trzykrotność docelowej stawki podstawowej.

(iii)

Postulujemy również dodanie dodatkowej sankcyjnej stawki akcyzy za sprzedaż wyrobów zawierających nikotynę w ilości przekraczającej ilości zawarte w ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Sankcyjna stawka akcyzy w tym przypadku powinna być uzależniona od rzeczywistej zawartości nikotyny w wyrobie.

10. Ubytki płynów do papierosów elektronicznych

Projekt nie przewiduje szczególnych regulacji dla ubytków płynu do e-papierosów. W związku z tym, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku olejów smarowych (obecnie jedynych wyrobów spoza załącznika 2 o stawce innej niż zerowa), jak rozumiemy, za ubytki będzie uznawać się wszelkie straty płynu do e-papierosów z wyłączeniem strat powstałych podczas produkcji płynu do e-papierosów.

W związku z powyższym, w świetle proponowanych przepisów, znajdą zastosowanie normy ubytków określone w przepisach rozporządzenia MF w sprawie norm dopuszczalnych ubytków niektórych wyrobów akcyzowych. W tym rozporządzeniu wskazano normy dopuszczalnych ubytków dla przyjęcia do magazynu, magazynowania, wydania z magazynu, przeładunku oraz przemieszczania dla wyrobów niewymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej o stawce inna niż zerowa.

Mając na uwadze, że obecne normy dopuszczalnych ubytków dla wyrobów spoza załącznika nr 2 o stawce innej niż zerowa zostały określone przede wszystkim z myślą o olejach smarowych, MF powinno zmienić rozporządzenie w tym zakresie tak aby określało ono normy w sposób bardziej szczegółowy, uwzględniający specyfikę płynu do e-papierosów. W tym obszarze nie jest jednakże wymagana zmiana przepisów ustawy ze względu na jej szerokie i generalne brzmienie. W rezultacie, odpowiedniej zmianie ulec powinno rozporządzenie wykonawcze, w którym należy przewidzieć normę dla płynów do e-papierosów (norma ta nie powinna być niższa niż 3 %).

11. Uregulowanie zasad oznaczania płynu do e-papierosów znakami akcyzy

Zgodnie z proponowanymi regulacjami płyn do e-papierosów będzie objęty obowiązkiem oznaczania znakami akcyzy.

W związku z tym, że w braku przepisów szczególnych dotyczących zasad oznaczania znakami akcyzy dla tej kategorii podmiotów znajdą zastosowanie przepisy ogólne, pojawiają się pewne wątpliwości związane z realizacją tego obowiązku na gruncie czysto technicznym. Samo założenie oznaczania znakami akcyzy płynu do e-papierosów oceniamy bowiem jako słuszne.

Zgodnie z art. 120 ust. 2 ustawy akcyzowej nanoszenie znaków akcyzy ma miejsce bezpośrednio na wyrób akcyzowy (co jest w przypadku płynu do e-papierosów fizycznie niemożliwe) albo na opakowanie jednostkowe, tj. zgodnie z art. 120 ust. 3 ustawy akcyzowej opakowanie samodzielne, bezpośrednio chroniące wyrób akcyzowy:

- 1) jednorazowego lub wielokrotnego użytku oraz
- 2) przystosowane lub umożliwiające jego przystosowanie do przechowywania, eksponowania i sprzedaży w nim lub z niego wyrobu akcyzowego, oraz
- 3) posiadające zamknięcie lub wskazane miejsce i sposób otwierania, które jest lub może być przystosowane do bezpośredniego lub pośredniego spożycia wyrobu albo umożliwia bezpośrednie lub pośrednie spożycie wyrobu, a także
- 4) przystosowane do pakowania, przechowywania i przewożenia go w opakowaniach zbiorczych lub transportowych.

W przypadku płynu do e-papierosów pojawia się zatem pytanie czy przez opakowanie jednostkowe należy rozumieć opakowanie bezpośrednio chroniące płyn do e-papierosów w formie buteleczek albo fiolek, czy też opakowanie handlowe w którym te buteleczki i fiolki są na rynku co do zasady dystrybuowane i na których - w przypadku gdy występuje taki obowiązek - umieszczane są odpowiednie ostrzeżenia zdrowotne. Przyjęcie pierwszego sposobu interpretacji z kolei rodzi pytanie - w jaki sposób technicznie należy dokonywać nanoszenia znaków akcyzy, a w przypadku drugiego, - w którym miejscu znaki akcyzy powinny być nanoszone skoro większość opakowań może być otwierana z dwóch stron.

Powyższe wątpliwości uzasadniają rozważenie dalszego dookreślenia sposobu nanoszenia znaków akcyzy na płyn do e-papierosów. Proponujemy by w ramach regulacji szczególnej wskazać, iż w przypadku płynu do e-papierosów znaki akcyzy powinny być nanoszone bezpośrednio na opakowanie handlowe w którym wyroby podlegają sprzedaży detalicznej, a w którym w środku umieszczane są fiolki i buteleczki zawierające płyn do e-papierosów. Takie rozwiązanie w naszej opinii pozwoli na spełnienie wymogu by znaki akcyzy były umieszczane w miejscu widocznym dla nabywcy. W efekcie tylko w ten sposób znak akcyzy wypełni swoje zadanie potwierdzające legalne pochodzenie danego wyrobów.

CZĘŚĆ 2 - NOWATORSKIE WYROBY TYTONIOWE

British American Tobacco realizuje strategię rozwoju produktów tytoniowych i nikotynowych nowej generacji. Poza papierosami elektronicznymi, rozwijamy również nowatorskie wyroby tytoniowe, opierające się na zasadzie podgrzewania tytoniu. Produkty te są już oferowane na kilku rynkach na świecie. W związku z powyższym przedstawiamy nasze uwagi dotyczące nowatorskich wyrobów tytoniowych:

1. Definicja wyrobów nowatorskich

Zaproponowana definicja, odwołuje się m.in. do wszystkich wyrobów będących mieszaniną tytoniu, innych niż te o których mowa w art. 98 ust 1 i art. 99 a ust 1, nie podlegających procesowi spalania. Taka definicja z jednej strony może być rozumiana bardzo szeroko i umożliwiać jej nadużywanie w celu stosowania niższej stawki opodatkowania dla produktów nie będących w istocie nowatorskimi wyrobami tytoniowymi. Z drugiej jednak strony, sformułowanie „niepodlegające procesowi spalania” jest nieprecyzyjne, ponieważ spalaniu jako procesowi można poddać praktycznie większość substancji. W naszym przekonaniu ważna jest pewność traktowania podatkowego wyrobów nowatorskich. W związku z powyższym proponujemy modyfikację definicji wyrobów nowatorskich:

„wyroby nowatorskie - wyroby będące:

a) mieszaniną, w której składzie znajduje się tytoń lub susz tytoniowy,

b) mieszaniną, o której mowa w lit a oraz zawierające odrębnie płyn do papierosów elektronicznych

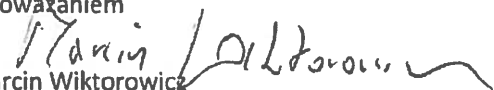
- inne niż wyroby, o których mowa w art. 98 ust. 1 i art. 99a ust. 1, niezdatne do palenia bez dalszego przetworzenia”

2. Stawki akcyzy na wyroby nowatorskie

Nowatorskie wyroby tytoniowe są zupełnie nową kategorią produktów, która cały czas ewoluuje, a produkty mogą przybierać różne formy. Proponujemy aby sposób naliczania podatku akcyzowego opierał się na ustalonej wartościowo stawce za kilogram tytoniu zawartego w nowatorskim wyrobie tytoniowym. Sama stawka powinna być wyraźnie niższa od stawki na tradycyjne wyroby tytoniowe.

Szanowni Państwo,
mając na uwadze ważność ustawy szczególnie dla branży papierosów elektronicznych jesteśmy otwarci na dyskusję odnośnie wszystkich aspektów poruszonych w niniejszym dokumencie. Uprzejmie prosimy o wyznaczenie terminu spotkania, podczas którego przedstawimy dalsze szczegóły, dostarczymy dalsze informacje i odpowiemy na pytania.

Z poważaniem

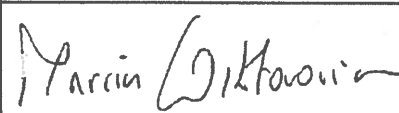

Marcin Wiktorowicz

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	Pełnomocnictwo
2	Wyciąg z KRS
3	
4	
5	
6	
7	
8	

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/~~zmiany danych~~**
zgłoszenia dokonanego dnia 12 lipca 2017
(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Marcin Wiktorowicz	14 lipca 2017	

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia
(podpis)

- * Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa - treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.
- ** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad

projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw Dz. U. Nr .., poz. ...) w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.
3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.
4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

16/08/KC